

Συναρτήσεις

Κανόνας De L' Hospital

Κωνσταντίνος Λόλας

Ας τελειώσουμε με τα όρια ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ

Αφήσαμε κάποια όρια

- $\frac{0}{0}$
- $\frac{\pm\infty}{\pm\infty}$
- $0 \cdot \infty$
- $1^{+\infty}$
- $(+\infty)^0$
- 0^0

Ένας για όλους και όλοι για έναν

Θα ήταν τέλεια αν κατέληγαν όλες οι περιπτώσεις σε μία!!!!

- $0 \cdot \infty \Rightarrow \frac{0}{0} \text{ ή } \frac{\pm\infty}{\pm\infty}$

- $1^{+\infty} \Rightarrow e^{+\infty \ln 1} = e^{+\infty \cdot 0}$

- $(+\infty)^0 \Rightarrow e^{0 \ln \infty} = e^{+\infty \cdot 0}$

- $0^0 \Rightarrow e^{0 \ln 0} = e^{+\infty \cdot 0}$

Ένας για όλους και όλοι για έναν

Θα ήταν τέλεια αν κατέληγαν όλες οι περιπτώσεις σε μία!!!!

- $0 \cdot \infty \Rightarrow \frac{0}{0} \text{ ή } \frac{\pm\infty}{\pm\infty}$

- $1^{+\infty} \Rightarrow e^{+\infty \ln 1} = e^{+\infty \cdot 0}$

- $(+\infty)^0 \Rightarrow e^{0 \ln \infty} = e^{+\infty \cdot 0}$

- $0^0 \Rightarrow e^{0 \ln 0} = e^{+\infty \cdot 0}$

Ένας για όλους και όλοι για έναν

Θα ήταν τέλεια αν κατέληγαν όλες οι περιπτώσεις σε μία!!!!

- $0 \cdot \infty \Rightarrow \frac{0}{0} \text{ ή } \frac{\pm\infty}{\pm\infty}$

- $1^{+\infty} \Rightarrow e^{+\infty \ln 1} = e^{+\infty \cdot 0}$

- $(+\infty)^0 \Rightarrow e^{0 \ln \infty} = e^{+\infty \cdot 0}$

- $0^0 \Rightarrow e^{0 \ln 0} = e^{+\infty \cdot 0}$

Ένας για όλους και όλοι για έναν

Θα ήταν τέλεια αν κατέληγαν όλες οι περιπτώσεις σε μία!!!!

- $0 \cdot \infty \Rightarrow \frac{0}{0} \text{ ή } \frac{\pm\infty}{\pm\infty}$
- $1^{+\infty} \Rightarrow e^{+\infty \ln 1} = e^{+\infty \cdot 0}$
- $(+\infty)^0 \Rightarrow e^{0 \ln \infty} = e^{+\infty \cdot 0}$
- $0^0 \Rightarrow e^{0 \ln 0} = e^{+\infty \cdot 0}$

Ένας για όλους και όλοι για έναν

Θα ήταν τέλεια αν κατέληγαν όλες οι περιπτώσεις σε μία!!!!

- $0 \cdot \infty \Rightarrow \frac{0}{0} \text{ ή } \frac{\pm\infty}{\pm\infty}$
- $1^{+\infty} \Rightarrow e^{+\infty \ln 1} = e^{+\infty \cdot 0}$
- $(+\infty)^0 \Rightarrow e^{0 \ln \infty} = e^{+\infty \cdot 0}$
- $0^0 \Rightarrow e^{0 \ln 0} = e^{+\infty \cdot 0}$

Ένας για όλους και όλοι για έναν

Θα ήταν τέλεια αν κατέληγαν όλες οι περιπτώσεις σε μία!!!!

- $0 \cdot \infty \Rightarrow \frac{0}{0} \text{ ή } \frac{\pm\infty}{\pm\infty}$
- $1^{+\infty} \Rightarrow e^{+\infty \ln 1} = e^{+\infty \cdot 0}$
- $(+\infty)^0 \Rightarrow e^{0 \ln \infty} = e^{+\infty \cdot 0}$
- $0^0 \Rightarrow e^{0 \ln 0} = e^{+\infty \cdot 0}$

Ένας για όλους και όλοι για έναν

Θα ήταν τέλεια αν κατέληγαν όλες οι περιπτώσεις σε μία!!!!

- $0 \cdot \infty \Rightarrow \frac{0}{0} \text{ ή } \frac{\pm\infty}{\pm\infty}$
- $1^{+\infty} \Rightarrow e^{+\infty \ln 1} = e^{+\infty \cdot 0}$
- $(+\infty)^0 \Rightarrow e^{0 \ln \infty} = e^{+\infty \cdot 0}$
- $0^0 \Rightarrow e^{0 \ln 0} = e^{+\infty \cdot 0}$

Ένας για όλους και όλοι για έναν

Θα ήταν τέλεια αν κατέληγαν όλες οι περιπτώσεις σε μία!!!!

- $0 \cdot \infty \Rightarrow \frac{0}{0} \text{ ή } \frac{\pm\infty}{\pm\infty}$
- $1^{+\infty} \Rightarrow e^{+\infty \ln 1} = e^{+\infty \cdot 0}$
- $(+\infty)^0 \Rightarrow e^{0 \ln \infty} = e^{+\infty \cdot 0}$
- $0^0 \Rightarrow e^{0 \ln 0} = e^{+\infty \cdot 0}$

Ορισμός

Κανόνας De L' Hospital

Αν $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x)}{g(x)} = \frac{\pm\infty}{\pm\infty}$ ή $\frac{0}{0}$, με $x_0 \in \bar{\mathbb{R}}$ τότε αν

$$\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f'(x)}{g'(x)} = k \in \bar{\mathbb{R}}$$

όπου $\bar{\mathbb{R}} = \mathbb{R} \cup \{-\infty, +\infty\}$ τότε

$$\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x)}{g(x)} = k$$

Παρατηρήσεις

Ο κανόνας De L' Hospital δεν είναι απλό παιχνίδι!

- Έχει προϋποθέσεις που απλά
- Τι πρέπει να ισχύει για τις ρητές συναρτήσεις ώστε να έχουν πλάγιες ασύμπτωτες?
- Ποιές συναρτήσεις έχουν κατακόρυφες ασύμπτωτες?
- Πού ψάχνουμε κατακόρυφες ασύμπτωτες?

Παρατηρήσεις

Ο κανόνας De L' Hospital δεν είναι απλό παιχνίδι!

- Έχει προϋποθέσεις που απλά
- Τι πρέπει να ισχύει για τις ρητές συναρτήσεις ώστε να έχουν πλάγιες ασύμπτωτες?
- Ποιές συναρτήσεις έχουν κατακόρυφες ασύμπτωτες?
- Πού ψάχνουμε κατακόρυφες ασύμπτωτες?

Παρατηρήσεις

Ο κανόνας De L' Hospital δεν είναι απλό παιχνίδι!

- Έχει προϋποθέσεις που απλά
- Τι πρέπει να ισχύει για τις ρητές συναρτήσεις ώστε να έχουν πλάγιες ασύμπτωτες?
- Ποιές συναρτήσεις έχουν κατακόρυφες ασύμπτωτες?
- Πού ψάχνουμε κατακόρυφες ασύμπτωτες?

Παρατηρήσεις

Ο κανόνας De L' Hospital δεν είναι απλό παιχνίδι!

- Έχει προϋποθέσεις που απλά
- Τι πρέπει να ισχύει για τις ρητές συναρτήσεις ώστε να έχουν πλάγιες ασύμπτωτες?
- Ποιές συναρτήσεις έχουν κατακόρυφες ασύμπτωτες?
- Πού ψάχνουμε κατακόρυφες ασύμπτωτες?

Εξάσκηση 1

Να υπολογιστούν τα παρακάτω όρια:

1 $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^7 + x - 2}{x^2 - x}$

2 $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{x}$

3 $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\ln x}{x - 1}$

4 $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - \eta\mu x}{1 - \sigma\upsilon\nu x}$

Εξάσκηση 1

Να υπολογιστούν τα παρακάτω όρια:

1 $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^7 + x - 2}{x^2 - x}$

2 $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{x}$

3 $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\ln x}{x - 1}$

4 $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - \eta\mu x}{1 - \sigma\upsilon\nu x}$

Εξάσκηση 1

Να υπολογιστούν τα παρακάτω όρια:

$$① \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^7 + x - 2}{x^2 - x}$$

$$② \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{x}$$

$$③ \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\ln x}{x - 1}$$

$$④ \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - \eta\mu x}{1 - \sigma\upsilon\nu x}$$

Εξάσκηση 1

Να υπολογιστούν τα παρακάτω όρια:

$$① \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^7 + x - 2}{x^2 - x}$$

$$② \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{x}$$

$$③ \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\ln x}{x - 1}$$

$$④ \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - \eta\mu x}{1 - \sigma\upsilon\nu x}$$

Εξάσκηση 2

Να υπολογίσετε τα παρακάτω όρια:

1 $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln x}{x}$

2 $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^x}{x^2}$

Εξάσκηση 2

Να υπολογίσετε τα παρακάτω όρια:

① $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln x}{x}$

② $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^x}{x^2}$

Εξάσκηση 3

Να υπολογίσετε τα παρακάτω όρια:

1 $\lim_{x \rightarrow +\infty} (x - \ln x - e^x)$

2 $\lim_{x \rightarrow +\infty} (x - \ln x - 1)$

3 $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^x - 3^x}{x - \ln x}$

Εξάσκηση 3

Να υπολογίσετε τα παρακάτω όρια:

1 $\lim_{x \rightarrow +\infty} (x - \ln x - e^x)$

2 $\lim_{x \rightarrow +\infty} (x - \ln x - 1)$

3 $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^x - 3^x}{x - \ln x}$

Εξάσκηση 3

Να υπολογίσετε τα παρακάτω όρια:

$$\textcircled{1} \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} (x - \ln x - e^x)$$

$$\textcircled{2} \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} (x - \ln x - 1)$$

$$\textcircled{3} \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^x - 3^x}{x - \ln x}$$

Εξάσκηση 4

Να βρείτε τα όρια:

1 $\lim_{x \rightarrow +\infty} (x - \ln(1 + e^x))$

2 $\lim_{x \rightarrow 1} \left(\frac{1}{\ln x} - \frac{1}{x-1} \right)$

Εξάσκηση 4

Να βρείτε τα όρια:

$$① \lim_{x \rightarrow +\infty} (x - \ln(1 + e^x))$$

$$② \lim_{x \rightarrow 1} \left(\frac{1}{\ln x} - \frac{1}{x-1} \right)$$

Εξάσκηση 5

Να υπολογίσετε τα παρακάτω όρια:

1 $\lim_{x \rightarrow -\infty} (xe^x)$

2 $\lim_{x \rightarrow -0} (x \ln x)$

3 $\lim_{x \rightarrow 0^+} (xe^{\frac{1}{x}})$

4 $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{xe^{x^3}}$

Εξάσκηση 5

Να υπολογίσετε τα παρακάτω όρια:

$$① \lim_{x \rightarrow -\infty} (xe^x)$$

$$② \lim_{x \rightarrow -0} (x \ln x)$$

$$③ \lim_{x \rightarrow 0^+} \left(xe^{\frac{1}{x}} \right)$$

$$④ \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{xe^{x^3}}$$

Εξάσκηση 5

Να υπολογίσετε τα παρακάτω όρια:

$$① \lim_{x \rightarrow -\infty} (xe^x)$$

$$② \lim_{x \rightarrow -0} (x \ln x)$$

$$③ \lim_{x \rightarrow 0^+} (xe^{\frac{1}{x}})$$

$$④ \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{xe^{x^3}}$$

Εξάσκηση 5

Να υπολογίσετε τα παρακάτω όρια:

$$① \lim_{x \rightarrow -\infty} (xe^x)$$

$$② \lim_{x \rightarrow -0} (x \ln x)$$

$$③ \lim_{x \rightarrow 0^+} (xe^{\frac{1}{x}})$$

$$④ \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{xe^{x^3}}$$

Εξάσκηση 6

Να υπολογίσετε τα παρακάτω όρια:

1 $\lim_{x \rightarrow 0^-} x^x$

2 $\lim_{x \rightarrow +\infty} (1 + 2x)^{\frac{1}{x}}$

Εξάσκηση 6

Να υπολογίσετε τα παρακάτω όρια:

1 $\lim_{x \rightarrow 0^-} x^x$

2 $\lim_{x \rightarrow +\infty} (1 + 2x)^{\frac{1}{x}}$

Εξάσκηση 7

Έστω η συνάρτηση $f(x) = \frac{x^2 + x + 2a}{x - a^2}$. Να βρείτε τις τιμές του $\alpha \in \mathbb{R}$, για τις οποίες η ευθεία $\varepsilon : x = 1$ είναι ασύμπτωτη της C_f

Εξάσκηση 8

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{a^2 x^n + 5x + 1}{x^2 + 1}$. Να βρείτε τις τιμές των $a \in \mathbb{R}^*$ και $n \in \mathbb{N} - 0, 1$ για τις οποίες η ευθεία $\varepsilon : y = 1$ είναι οριζόντια ασύμπτωτη της C_f στο $+\infty$

Εξάσκηση 9

Να βρείτε τις τιμές των α και $\beta \in \mathbb{R}$, ώστε

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{\alpha x^2 + \beta x + 3}{x - 1} - x \right) = 2$$

Στο moodle θα βρείτε τις ασκήσεις που πρέπει να κάνετε, όπως και αυτή τη παρουσίαση

Απόδειξη σημείο καμπής

Έστω ότι η f έχει σημείο καμπής στο x_0 με κυρτή αριστερά και κοίλη δεξιά του σημείου.

Άρα $f'(x) < f'(x_0)$ για κάθε $x < x_0$ και $f'(x) > f'(x_0)$ για κάθε $x > x_0$

Αφού f' παραγωγίσιμη, θα υπάρχει το όριο

$$f''(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0^-} \frac{f'(x) - f'(x_0)}{x - x_0} \geq 0$$

όμοια

$$f''(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0^+} \frac{f'(x) - f'(x_0)}{x - x_0} \leq 0$$

Άρα $f''(x_0) = 0$ Πίσω στη θεωρία

Απόδειξη σημείο καμπής

Έστω ότι η f έχει σημείο καμπής στο x_0 με κυρτή αριστερά και κοίλη δεξιά του σημείου.

Άρα $f'(x) < f'(x_0)$ για κάθε $x < x_0$ και $f'(x) > f'(x_0)$ για κάθε $x > x_0$

Αφού f' παραγωγίσιμη, θα υπάρχει το όριο

$$f''(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0^-} \frac{f'(x) - f'(x_0)}{x - x_0} \geq 0$$

όμοια

$$f''(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0^+} \frac{f'(x) - f'(x_0)}{x - x_0} \leq 0$$

Άρα $f''(x_0) = 0$ Πίσω στη θεωρία

Απόδειξη σημείο καμπής

Έστω ότι η f έχει σημείο καμπής στο x_0 με κυρτή αριστερά και κοίλη δεξιά του σημείου.

Άρα $f'(x) < f'(x_0)$ για κάθε $x < x_0$ και $f'(x) > f'(x_0)$ για κάθε $x > x_0$

Αφού f' παραγωγίσιμη, θα υπάρχει το όριο

$$f''(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0^-} \frac{f'(x) - f'(x_0)}{x - x_0} \geq 0$$

όμοια

$$f''(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0^+} \frac{f'(x) - f'(x_0)}{x - x_0} \leq 0$$

Άρα $f''(x_0) = 0$ Πίσω στη θεωρία

Απόδειξη σημείο καμπής

Έστω ότι η f έχει σημείο καμπής στο x_0 με κυρτή αριστερά και κοίλη δεξιά του σημείου.

Άρα $f'(x) < f'(x_0)$ για κάθε $x < x_0$ και $f'(x) > f'(x_0)$ για κάθε $x > x_0$

Αφού f' παραγωγίσιμη, θα υπάρχει το όριο

$$f''(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0^-} \frac{f'(x) - f'(x_0)}{x - x_0} \geq 0$$

όμοια

$$f''(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0^+} \frac{f'(x) - f'(x_0)}{x - x_0} \leq 0$$

Άρα $f''(x_0) = 0$ Πίσω στη θεωρία